

Den 27. juni 2018
UM

GRUND- OG NÆRHEDSNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om fælles bestemmelser for Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, Den Europæiske Socialfond Plus, Samhørighedsfonden og Den Europæiske Hav- og Fiskerifond og om finansielle regler for nævnte fonde og for Asyl- og Migrationsfonden, Fonden for Intern Sikkerhed og instrumentet for grænseforvaltning og visa

KOM(2018) 375 final

1. Resumé

Kommissionen samler med sit forslag de generelle aspekter af administrationen af 7 fondes virke i en samlet forordning. Tilgangen er kendt fra den eksisterende forordning om fælles bestemmelser, hvor dog Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne var en del af forordningsgrundlaget, mens Asyl- og Migrationsfonden, Fonden for Intern Sikkerhed og instrumentet for grænseforvaltning ikke var en del af forordningsgrundlaget.

Forslaget baserer sig på artikel 322, stk. 1, litra a), i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF). Artiklen udgør retsgrundlaget for vedtagelsen af forordninger, der opstiller de finansielle regler for gennemførelsen af EU-budgettet og for regnskabsaflæggelsen og revisionen.

Kommissionens vigtigste målsætninger for opbygningen af, og bestemmelserne i, forslaget til forordningen om fælles bestemmelser for de 7 fonde, er i væsentlig grad at mindske unødvendige administrative byrder for støttemodtagerne og forvaltningsorganerne, og samtidig opretholde en høj grad af sikkerhed for udgifternes lovlighed og formelle rigtighed.

Det ventes, at forslaget vil have betydelige statsfinansielle konsekvenser og visse administrative konsekvenser, samt konsekvenser for udmøntningen af EU's budget. Afhængigt af udmøntningen af det danske nationale program kan forslaget have erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Overordnet set mener regeringen, at lovpakken indeholder en række positive elementer, for så vidt angår reglerne for fondenes virke. Det gælder blandt andet en forenkling af de administrative regler, en tættere sammenkobling mellem strukturfondene og det europæiske semester, øget national medfinansiering og en simplificering af målsætningerne for strukturfondene og Samhørighedsfonden. Regeringen lægger vægt på, at drøftelser vedrørende forordningen om fælles bestemmelser ikke foregriber forhandlingerne om den kommende finansielle ramme, idet regeringens hovedprioritet for MFF-forhandlingerne er at realisere et samlet udgiftsniveau svarende til 1,00 pct. af EU27's BNI.

2. Baggrund

Forslaget baserer sig på i artikel 322, stk. 1, litra a), i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF), der udgør retsgrundlaget for vedtagelsen af forordninger, der opstiller de finansielle regler for fastlæggelse af de nærmere retningslinjer for opstillingen og gennemførelsen af budgettet og for regnskabsaflæggelsen og revisionen.

Som noget nyt i forhold til den nuværende flerårige finansielle ramme har man valgt at inkludere migrations- og grænseforvaltningsfondene i forslaget til den nye forordning. Migrations- og grænseforvaltningsfondene vil i den kommende periode bestå af Asyl-, migrations- og integrationsfonden (AMIF) og fonden for Integreret Grænseforvaltning (IBMF).¹

Retsgrundlaget for AMIF vil være traktaten om TEUF artikel 78, stk. 2 om den fælles asylpolitik samt artikel 79 stk. 2 og 4 om den fælles indvandringspolitik. AMIF er derfor omfattet af retsforbeholdet, hvilket betyder at Danmark ikke deltager og vil modtage refusion.

Retsgrundlaget for IBMF vil være TEUF artikel 77, stk. 2 om mål og kompetencer for den fælles politik for grænsekontrol, samt TEUF artikel 79, stk. 2d om den fælles indvandringspolitik. IBMF er derfor omfattet af retsforbeholdet, men da der er tale om en udmøntning af Schengen reglerne, træffer Danmark - i henhold til artikel 4 i protokol nr. 22 om Danmarks stilling - afgørelse om, hvorvidt Danmark vil gennemføre forordningen i dansk ret. Danmark kan derfor som udgangspunkt deltage fuldt ud i IBMF, og vil derfor skulle bidrage til, og kan modtage midler fra fonden.

EU's indsats for de europæiske struktur- og investeringsfonde er hjemlet i de målsætninger, der er fastsat i artikel 174 i TEUF. Medlemsstaterne og Unionen skal bidrage til de i artikel 174 TEUF opsatte målsætninger, jf. artikel 175 i TEUF, hvori det eksplicit fastsættes, at Unionen skal gennemføre denne politik gennem strukturfondene, sammenholdt med artikel 177, hvori Samhørighedsfondens rolle defineres. Målene for ESF, EFRU og Samhørighedsfonden er defineret i henholdsvis artikel 162, 176 og 177 i TEUF. Aktionerne i forbindelse med fiskeri har hjemmel i artikel 39 i TEUF. Asyl- og Migrationsfonden er baseret på artikel 78, stk. 2, og artikel 79, stk. 2 og 4, i TEUF. Oprettelse af (som led i Fonden for Integreret Grænseforvaltning) et instrumentet for finansiel støtte til grænseforvaltning og visa er baseret på artikel 77, stk. 2, i TEUF. Forordningen om oprettelse af Fonden for Intern Sikkerhed er baseret på artikel 82, stk. 1, artikel 84 og artikel 87, stk. 2, i TEUF.

3. Formål og indhold

Kommissionens vigtigste målsætninger, er i væsentlig grad at mindske unødvendige administrative byrder for støttemodtagerne og forvaltningsorganerne. Dette samtidig med at opretholde en høj grad af sikkerhed for udgifternes lovlighed og formelle rigtighed. Det omfatter en række forenklinger og tilpasninger på tværs af forordningerne, men især hvad angår:

¹ I den nuværende periode opererer man med en horisontal retsakt, som kun gælder for den nuværende AMIF og den interne sikkerhedsfond (ISF), hvoraf sidstnævnte nu afløses af IBMF.

- 1) videreførelse af eksisterende forvaltnings- og kontrolsystemer. Introduktion af "proportionale ordninger", hvor programmer med lavere risiko kan forlade sig mere på nationale systemer
- 2) anvendelse af forenklede omkostningsbegreber, hvor betalingen bl.a. beror på opnåelse af output eller resultater og dermed ikke på afholdte og betalte udgifter,
- 3) brugen af finansielle instrumenter²

Herudover har Kommissionen haft fokus på at øge fleksibiliteten med henblik på at tilpasse programmets målsætninger og midler i lyset af skiftende omstændigheder i omverdenen. Kommissionen har ønsket at bringe programmerne mere i overensstemmelse med EU's prioriteter og øge deres effektivitet. Det sidste omfatter blandt andet:

- 1) at bringe investeringer og rapportering i overensstemmelse med udgiftsområderne i den flerårige finansielle ramme, og at forstærke kravet om fokus på prioriterede områder
- 2) at skabe en tættere forbindelse til processen for det europæiske semester
- 3) at fastsætte mere meningsfulde grundforudsætninger, der skal fastholdes gennem hele gennemførelsesperioden.³

Afsnit 1 - Målsætninger og generelle støttere

Forordningen samler syv EU-fonde, der gennemføres via delt forvaltning. Målet er at fastlægge et fælles sæt af regler og derved reducere den administrative byrde. Forslaget suppleres af sektorforordningerne til de respektive fonde.

Afsnit 1 fastlægger rammerne for den delte forvaltning af midlerne mellem Kommissionen og medlemslandets programmyndighed i et partnerskab, jf. artikel 6. Herudover defineres de politiske målsætninger for programmerne Den Europæiske Fond for Regionaludvikling (EFRU), Den Europæiske Socialfond+ (ESF+), Samhørighedsfonden og Den Europæiske Hav- og Fiskerifond (EHFF):

- 1) *et mere intelligent Europa* ved at fremme innovativ og intelligent økonomisk omstilling
- 2) *et grønnere, kulstoffattigt Europa* ved at fremme en ren og fair energiomstilling, investering i de grønne og blå økonomier, den cirkulære økonomi, tilpasning til klimaforandringer og risikoforebyggelse og -styring
- 3) *et tættere sammenknyttet Europa* ved at øge mobilitet og regional informations- og kommunikationsteknologi og konnektivitet
- 4) *et mere socialt Europa* – gennemførelse af den europæiske søjle for sociale rettigheder
- 5) *et Europa tættere på borgerne* ved at fremme en bæredygtig og integreret udvikling af byer, landdistrikter og kystområder og lokale initiativer.

Herudover er der for EFRU, ESF+ og Samhørighedsfonden følgende politiske målsætninger, jf. artikel 174 i TEUF:

- 1) investeringer i beskæftigelse og vækst i medlemsstaterne og regionerne (som støttes af EFRU, ESF+ og Samhørighedsfonden) og
- 2) europæisk territorialt samarbejde (Interreg) (som støttes af EFRU).

Afsnit 2 – Strategisk tilgang

I overensstemmelse med princippet om flerniveaustyring inddrager medlemsstaterne de pågældende partnere, herunder relevante regionale og lokale myndigheder, i udarbejdelsen af partnerskabsaftaler

² De danske programmer giver i indeværende periode mulighed for at benytte finansielle instrumenter på visse områder, men Danmark har valgt ikke at benytte muligheden.

³ I indeværende periode kendt som "ex ante konditionaliteter"

under forberedelsen og gennemførelsen af programmerne, herunder gennem deltagelse i overvågningsudvalgene for programmerne. Partnerskabsaftalen skal jf. forordningens artikel 9 godkendes af Kommissionen.

Partnerskabsaftalen fastlægger den overordnede, strategiske anvendelse af fondene i den enkelte medlemsstat. I artikel 10 får medlemsstaterne herudover mulighed for at tildele en andel af midlerne fra EFRU, ESF+, Samhørighedsfonden og EHFF, under visse forudsætninger, til InvestEU. Dette kan gennemføres via budgetgarantier. Den andel, der i givet fald skal overføres til InvestEU, må ikke overstige 5% af hver fonds samlede tildelinger, undtagen i behørigt begrundede tilfælde.

I afsnit 2 fastlægges også, at der til hver specifik målsætning knyttet til fondene skal fastsættes grundforudsætninger for den virksomhedsfulde og effektive gennemførelse af fondene. I indeværende programperiode (2014-2020) kendes denne art forudsætninger som *ex ante konditionaliteter*. Disse grundforudsætninger forudsættes løbende overvåget over den kommende periode mod tidligere kun at have været undersøgt forud for igangsættelsen af programmerne. Sammenhængen med det europæiske semester indgår i denne artikel.

Hver medlemsstat skal etablere en resultatramme, der gør det muligt at overvåge, rapportere og evaluere programmets performance, og består af output- og resultatindikatorer knyttet til de enkelte målsætninger i fondene.

I artikel 14 lægges der op til, at kun de første 5 år, af programmer der støttes af EFRU, ESF+ og Samhørighedsfonden, vil blive programmeret fra budgetperiodens start. Tildelingerne for de sidste 2 år vil ske på grundlag af en midtvejsevaluering, med en omprogrammering i 2025. Her kan tages højde for ændringer i den socioøkonomiske situation og nye udfordringer, der er identificeret i de landespecifikke anbefalinger, samt resultatopnåelsen.

Afslutningsvis defineres i afsnit 2 de foranstaltninger, der knytter sig til fondenes forsvarlige økonomiske styring, herunder bl.a. Kommissionens og Rådets sanktionsmuligheder for så vidt angår korrektionen af makroøkonomiske ubalancer (fx for store underskud). En suspension må højst omfatte 25 % af de forpligtelser, der vedrører det efterfølgende kalenderår, eller højst 0,25 % af det nominelle BNP, alt efter hvad der er lavest.

Afsnit 3 – Programmering

Fondene under delt forvaltning udmøntes gennem programmer, der skal indeholde en strategi for dets bidrag til de politiske målsætninger i artikel 4 og kommunikationen af resultater. Programmerne består af en række prioritetsakser, der modsvarer de politiske og specifikke mål. Herudover skal et program indeholde en række elementer, der er gengivet i forordningens artikel 17, hvor det fremgår, at midlerne stadig skal bindes på prioriteter og at mål og effekter opgøres på en række specifikke mål, der skal angives under hver prioritet. Samtidig skal strategisk vigtige projekter angives på en særlig liste. Kommissionen godkender programmerne. Ændringer af programmerne kan foregå efter anmodning fra medlemsstaten og efter en vurdering fra Kommissionen.

Programmeringen skal ske senest tre måneder efter indgivelse af partnerskabsaftalen. For at ensrette programmeringen af fondene imellem er der til forordningen tilknyttet en fælles programmodel for EFRU, Samhørighedsfonden, ESF+ og EHFF og en særskilt programmodel for AMIF, IGFV og FIS. Mindre flytninger af midler inden for et program på mindre end 5% af programmets finansielle ramme kan foretages af medlemslandet uden godkendelse fra Kommissionen.

Dele af afsnit 3 vedrører territorial udvikling, der særligt omhandler den politiske målsætning om et Europa tættere på borgerne. Medlemsstaterne kan vælge at støtte den integrerede territoriale udvikling via strategier, i en eller flere af følgende former:

- 1) integrerede territoriale investeringer
- 2) lokaludvikling styret af lokalsamfundet
- 3) et andet territorielt redskab til støtte for initiativer, som medlemsstaterne har udformet med henblik på investeringer programmeret for EFRU under den politiske målsætning, der er omhandlet i forordningens artikel 4, stk. 1, litra e).

Afslutningsvis defineres i afsnit 3 de muligheder der eksisterer for at yde teknisk bistand, og hvordan denne bistand kan finansieres inden for fondene. Teknisk bistand til medlemsstaterne vil blive refunderet som en fast procentsats af de støtteberettigede udgifter, der anmeldes til Kommissionen.

Afsnit 4 – Overvågning, evaluering, kommunikation og synlighed

Alle medlemsstater er jf. forordningens artikel 33 forpligtiget til at nedsætte et overvågningsudvalg til at overvåge gennemførelsen af programmet. Overvågningsudvalget behandler alle spørgsmål, der påvirker programmets fremskridt i forhold til at opfylde målsætningerne, samt varetager en række nærmere definerede funktioner, jf. forordningens artikel 35. Bl.a. skal overvågningsudvalget godkende udvælgelseskriterier for projekter og programændringer. Overvågningsudvalget sammensættes så det sikrer en afbalanceret repræsentation fra de relevante myndigheder i medlemsstaten og bemyndigede organer samt repræsentanter fra kompetente regionale og lokale myndigheder, parter og organer i overensstemmelse med partnerskabsprincippet i artikel 6.

Ud over den årlige performancegennemgang mellem Kommissionen og den enkelte medlemsstat, skal der, jf. artikel 37, også indberette en række programspecifikke data til Kommissionen 6 gange årligt med henblik på overvågning af gennemførelsen af programmerne. Der stilles ligeledes krav til medlemsstaternes egne evalueringer af programindsatsen, herunder også ved periodens udløb.

Afslutningsvis defineres i afsnit 4 de krav, der stilles til kommunikation og synlighed af programmerne og de enkelte projekter. Der er bl.a. krav til udpegning af en kommunikationskoordinator, oprettelse af websted med visse oplysninger om programmerne (jf. forordningens artikel 44), samt krav om en offentligt tilgængeligt, liste over støttemodtagere ajourført af forvaltningsmyndigheden mindst hver 3. måned. Hvis støttemodtageren ikke overholder sine forpligtigelser, jf. forordningens artikel 42 (anvendelse af Den Europæiske Unions logo) og 45 (støttemodtagerens ansvar), skal medlemsstaten foretage en finansiel korrektion på op til 5% af støtten fra fondene til det enkelte projekt.

Afsnit 5 – Finansiell støtte fra fondene

I afsnit 5 defineres de typer af støtte som EU-bidragene til medlemsstaterne kan udgøre. Det defineres, at medlemsstaterne skal anvende bidragene fra fondene til at yde støtte til støttemodtagere i form af tilskud, finansielle instrumenter eller priser eller en kombination heraf. Herudover fastlægges hvilke former for tilskud medlemsstaterne kan give til støttemodtagere – dette kan bl.a. være gennem enhedsomkostninger, faste beløb finansiering efter fast takst osv. (jf. forordningens artikel 48). Disse regler læner sig op ad de regler og beregningsmetoder, som vil gælde i indeværende periode⁴.

Herudover reguleres brugen og gennemførelsen af finansielle instrumenter (jf. forordningens artikel 52-56), som ikke for nuværende finder anvendelse i Danmark.

⁴ COM(2016) 605 final

Afslutningsvis defineres i afsnit 5 de støtteberettigede (forordningens artikel 57, 61 og 62) og ikke-støtteberettigede omkostninger, hvor moms ikke er støtteberettiget bortset fra projekter, hvor de samlede omkostninger er under 5 mio. euro (forordningens artikel 58).

Der lægges ligeledes vægt på (forordningens artikel 60), at udgifter til "flytning/relokation" (såkaldt udflytning af virksomheder) ikke er berettigede til bidrag fra fondene.

Afsnit 6 – Forvaltning og kontrol

I afsnit 6 defineres opgaverne og ansvarsområderne for de forskellige organer i forvaltnings- og kontrolsystemet. Det forventes at reglerne i høj grad vil medføre en videreførelse af eksisterende institutionelle systemer med en forvaltnings- og revisionsmyndighed i medlemsstaten (jf. medlemsstaternes ansvarsområder defineret i forordningens artikel 63).

Forvaltningsmyndighedens ansvar for forvaltning af programmerne, jf. forordningens artikel 66, lægger op til at forvaltningsmyndigheden navnlig har følgende funktioner:

- 1) udvælge projekter i overensstemmelse med EU-regler og programmerne, jf. forordningens artikel 67
- 2) varetage programforvaltningsopgaver, herunder kontrol af projekter, jf. forordningens artikel 68
- 3) støtte overvågningsudvalgets arbejde, jf. forordningens artikel 69
- 4) føre tilsyn med bemyndigede organer
- 5) i et elektronisk system registrere og lagre de data om hver enkelt operation, der er nødvendige med henblik på overvågning, evaluering, finansiel forvaltning, verificeringer og revisioner, samt garantere dataenes sikkerhed, integritet og fortrolighed og autentificering af brugerne.

I forslaget artikel 63 stilles der endvidere krav om, at al udveksling af information mellem tilskudsmodtager og programmyndigheder sker gennem elektroniske dataudvekslingssystemer, for så vidt angår programmer, der støttes af EHFF, AMIF, FIS og IGFV, finder dette anvendelse fra den 1. januar 2023.

For så vidt angår forvaltning og kontrol af de enkelte programmer gives der mulighed for, at antallet af kontroller og revisioner kan blive reduceret i forhold til det nuværende retsgrundlag.

I forordningens artikel 77-79 gives der mulighed for at benytte et mere tilpasset kontrol- og forvaltningssystem baseret på nationale procedurer (differentiering), såfremt Kommissionen i sine offentliggjorte årlige aktivitetsrapporter for de seneste to år forud har bekræftet, at programmets forvaltnings- og kontrolsystem fungerer effektivt, og at den samlede fejlprocent for hvert år er under 2%. Historisk set ligger Danmark under den 2% fejlmargen.

Kommissionen lægger op til at projekter under Horisont Europa-programmet, der har modtaget kvalitetsmærket 'seal of excellence', kan modtage støtte fra ERDF og ESF+, såfremt projekter er i overensstemmelse med programmets krav og målsætninger, jf. artikel 67, stk. 5.

Afsnit 7 – Finansiell forvaltning, indgivelse og gennemgang af regnskaber og finansielle korrektioner

I afsnit 7 gennemgås de nærmere betingelser for udbetalinger til medlemsstater (forordningens artikel 83-89) samt under hvilke forudsætninger betalinger kan tilbageholdes eller helt suspenderes. Suspension kan fx finde sted, hvis en medlemsstat ikke træffer de nødvendige foranstaltninger for at rette op

på uregelmæssigheder vedr. betalingsanmodninger, eller der er begrundede udtalelser fra Kommissionen om traktatkrænkelser osv.

For så vidt angår indgivelse og gennemgang af regnskaber definerer forordningens artikel 92-96 de nærmere regler herfor.

Medlemsstaterne skal foretage finansielle korrektioner i sine udbetalinger til støttemodtagere, såfremt der konstateres uregelmæssigheder vedr. udgifter til de enkelte projekter. For EHFF gælder endvidere, at der i forordningen om EHFF fastsættes regler om finansielle korrektioner ved støttemodtageres manglende overholdelse af reglerne i den fælles fiskeripolitik. Kommissionen korrigerer også støtten som nævnt ovenfor, hvis der kan konstateres alvorlige mangler, der truer den støtte fra fondene, der allerede er betalt til programmet.

Har medlemsstaterne, senest den 26. december i det andet kalenderår efter indgået budgetforpligtelse, ikke brugt støtten til enten forfinansiering eller indgivet betalingsanmodning om brug af støtten, frigøres beløbet⁵. Dette er kendt som N+2-reglen. Der gælder dog særlige regler for de budgetmæssige forpligtelser for 2021.

Er der forpligtelser til rådighed den 31. december 2029, som der ikke er lagt beslag på jf. beskrivelsen ovenfor, frigøres disse. Projekter der er suspenderet grundet retslige procedurer eller rekurs med opsættende virkning, eller hvor force majeure har umuliggjort forelæggelse af betalingsansøgninger, kan undtages fra ovenstående regler om frigørelse.

Afsnit 8 – Finansiell ramme

I afsnit 8 defineres tildeling af støtte og bl.a. defineres regionskategorisering for EFRU og ESF+, anvendelse af midler til samhørighed og investeringer i beskæftigelse og vækst, samt territorielt samarbejde.

For så vidt angår regionskategorisering⁶ lægges der i forslaget op til følgende inddeling:

- 1) *mindre udviklede regioner*, hvis BNP pr. indbygger, målt i købekraftsstandarder (KKS), er under 75 % af det gennemsnitlige BNP i EU-27
- 2) *overgangsregioner*, hvis BNP pr. indbygger, målt i KKS, er mellem 75 % og 100 % af det gennemsnitlige BNP i EU-27
- 3) *mere udviklede regioner*, hvis BNP pr. indbygger, målt i KKS, er over 100 % af det gennemsnitlige BNP i EU-27

Herudover defineres Samhørighedsfondens støtteområde som værende de medlemsstater, hvis BNI pr. indbygger, målt i KKS og beregnet på grundlag af EU-tal for perioden 2014-2016⁷, er mindre end 90 % af den gennemsnitlige BNI pr. indbygger i EU-27 i samme referenceperiode.

Kommissionens forslag indebærer f sammenlagt 330.624.388.630 euro i 2018-priser til samhørighed (den samlede ramme for EFRU, ESF+⁸ og Samhørighedsfondens). Det forventes, at beløbet vil blive indekseret med 2% årligt. Fordelingen af midlerne (97,5% af de samlede midler, der allokeres til målet

⁵ Dette er gældende for årene 2021-2026.

⁶ Der anvendes NUTS 2-regioner, for Danmark betyder dette den officielle regionsstruktur.

⁷ Til brug for regionskategoriseringen anvendes ligeledes tal for perioden 2014-2016

⁸ Eksklusiv støtten til sundhed og beskæftigelse og social innovation, som ifølge Kommissionen udgør ca. 1 mia. euro i 2018-priser.

om investeringer i beskæftigelse og vækst) på de forskellige regionskategorier gengives nedenfor som de står i forslaget artikel 104:

- 1) 61,6% (dvs. i alt 198 621 593 157 euro i løbende priser) til mindre udviklede regioner
- 2) 14,3% (dvs. i alt 45 934 516 595 euro i løbende priser) til overgangsregioner
- 3) 10,8% (dvs. i alt 34 842 689 000 euro i løbende priser) til mere udviklede regioner
- 4) 12,8% (dvs. i alt 41 348 556 877 euro i løbende priser) til medlemsstater, der modtager støtte fra Samhørighedsfonden⁹
- 5) 0,4 % (dvs. i alt 1 447 034 001 euro i løbende priser) som supplerende støtte til regioner i den yderste periferi, der er fastlagt i artikel 349 i TEUF, samt de NUTS 2-regioner, der opfylder kriterierne i artikel 2 i protokol 6 til tiltrædelsesakten af 1994.

Tildeling af midler fra EFRU og ESF baseres bl.a. på regionens BNP, visse arbejdsmarkedsindikatorer, en klimaindikator og regionens andel af nettomigrationen fra tredjelande. Den konkrete tildelingsmetode kan findes i bilag XXII til forordningsforslaget. Samhørighedsfondens støtteintensitet angives til 62,9 euro pr. støtteberettiget indbygger i de lande, der kan modtage midler fra Samhørighedsfonden.

I artikel 106 fastlægges medfinansieringsraterne for de ovenfor beskrevne midler:

- 1) 70% for de mindre udviklede regioner
- 2) 50% for overgangsregionerne
- 3) 40% for de mere udviklede regioner
- 4) 70% for Samhørighedsfonden.

I afsnit 8 defineres også mulighederne for at overføre midler mellem programmer og regioner.

Afsnit 8 finder ikke anvendelse for EHFF.

Særligt vedrørende AMIF, IBMF og ISF

Formålet med at inkludere migrations- og grænseforvaltningsfondene i CPR er at reducere de administrative byrder, som følger af at have fragmenterede og byrdefulde regler for administrationen af fondsmidler, og samle disse i en fælles horisontal retsakt, som dækker en række sammenlignelige fonde.

I forbindelse med en analyse af de nuværende AMIF, ISF-borders (og ISF-police) konkluderes det, at der er behov for en mere fleksibel mekanisme til at allokere midler samt mere simple regler for muligheden for at modtage støtte. Dette har Kommissionen forsøgt at imødekomme bl.a. i afsnit III, som giver mulighed for, at relativt små beløb kan overføres uden behov for at ændre allerede fastlagte programmer. Derudover har man i afsnit II fastsat, at programallokeringer skal fastsættes for de første fem år og så fastsættes for de sidste to år på baggrund af en midtvejsevaluering, der skal fastslå, om behovene har ændret sig, og der dermed er behov for en justering af programmet, som også ovenfor beskrevet. Ydermere har man i afsnit VI gjort kontrol- og revisionsreglerne mere proportionelle, så der i højere grad tages højde for, at kontrol- og revisionsregimet er tilpasset størrelsen på de enkelte programmer.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har, på plenarsamlingen i juni, vedtaget en betænkning om samhørighedspolitikken og den cirkulære økonomi. Heri opfordrer Europa-Parlamentet Kommissionen til, i den næste programmeringsperiode, at indarbejde overvejelser om cirkulær økonomi i samhørighedspolitikken.

⁹ Dette er den samlede allokering til Samhørighedsfonden, hvoraf 10 mia. euro overføres til Connecting Europe Facility, jf. forordningens artikel 104, stk. 4.

Der lægges desuden vægt på at samhørighedspolitik og cirkulær økonomi ikke kun handler om infrastrukturpolitik, men også om social sammenhæng og solidaritet. Herudover fremgår det af en pressemeddelelse fra samme plenarsamling, at Europa-Parlamentet for samhørighedspolitikken bl.a. ønsker et passende budget, bedre synergi mellem fondene, forenklet administration og harmonisering mellem samhørighedspolitik og konkurrenceret, herunder særligt statsstøtterefer.

5. Nærhedsprincippet

Forslaget er hjemlet i de finansielle regler gældende for Unionens budget i henhold til artikel 322 i TEUF, regler der ikke vil kunne vedtages på medlemsstatsniveau. Det er derfor regeringens vurdering, at det følger heraf, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

6. Gældende dansk ret

Der er ikke eksisterende dansk ret for så vidt angår de overordnede finansielle regler m.v. for EU's budget.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Forslaget vurderes at kunne have lovgivningsmæssige konsekvenser for de love eller bekendtgørelser, der implementerer struktur- og investeringsfondene i Danmark.

Statsfinansielle konsekvenser

Forslaget ventes at få betydelige statsfinansielle konsekvenser samt konsekvenser for udmøntningen af EU's budget. Forslaget vurderes at kunne have administrative konsekvenser afhængigt af udformningen af det endelige regelsæt. Kommissionen lægger op til et samlet udgiftsniveau for samhørighedspolitikken på ca. 331 mia. euro i 2018-priser, hvoraf der foreslås udgiftsniveauer for ERFU, Samhørighedsfonden og ESF på henholdsvis 201 mia. euro, 41 mia. euro og 88,6 mia. euro i 2018-priser. Udgiftsniveauerne for fondene under Samhørighedspolitikken forhandles som led i Kommissionens forslag til den næste flerårige finansielle ramme for 2021-2027, som blev offentliggjort 2. maj 2018.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Afhængigt af udmøntningen af de danske nationale programmer kan forslaget have erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Beskyttelsesniveauet og andre konsekvenser

Forslaget vurderes ikke at påvirke beskyttelsesniveauet i Danmark.

8. Høring

Sagen er sendt i høring. Grund- og Nærhedsnotatet vil blive opdateret med høringssvar når disse er modtaget og behandlet.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er generelt enighed blandt medlemsstaterne om behovet for at forenkle det nuværende regelsæt. En række medlemslande har udtrykt bekymring over de ny, skrappe frigørelsesregler (N+2), samt generel utilfredshed med niveauet for de budgetmæssige forpligtigelser¹⁰. Der er ligeledes uenighed blandt medlemsstaterne omkring den foreslåede regionskategorisering.

¹⁰ En kritik, der dog ikke direkte vedrører forordningsforslaget.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Overordnet set mener regeringen, at lovpakken indeholder en række positive elementer for så vidt angår reglerne for fondenes virke. Det gælder blandt andet en forenkling af de administrative regler, en tættere sammenkobling mellem strukturfondene og det europæiske semester, øget national medfinansiering, fokus på resultater og en forenkling af målsætningerne for strukturfondene og Samhørighedsfonden samt Kommissionens forslag om at medlemsstaterne har to år til at implementere tilsagn givet fra EU-budgettet. Hertil er regeringen positiv over for Kommissionens forslag om tilpassede verificerings- og revisionsregler for programmer med få fejl og finder det generelt hensigtsmæssigt at der arbejdes for yderligere administrative forenklinger.

Regeringen finder det positivt, at midlerne fokuseres på målsætningerne om et *mere intelligent* og et *mere grønt* Europa. Bindinger på anvendelsen af midlerne må dog ikke hindre fokuserede investeringer og skal stå mål med programmernes omfang og de administrative byrder forbundet hermed. Desuden lægger regeringen vægt på at der, inden for de samlede udgiftsrammer, er muligheder for fleksibilitet mellem programmer, herunder for at understøtte de nationale programmer.

Regeringen er fortsat positiv over for støtte til de mest udsatte regioner, men finder omfordelingen af midler mellem de rigeste regioner uhensigtsmæssig. Såfremt der også fremadrettet ydes støtte til velhavende lande, vil man fra dansk side arbejde på, at få sin rimelige andel af disse midler.

Regeringen er generelt positivt over for inklusionen af migrations- og grænseforvaltningsfondene i den nye forordning. Det er generelt vigtigt, at der sikres proportionalitet mellem fondenes administrative krav og størrelsen af de enkelte medlemsstaters nationale programmer, ved at forslaget tager højde for, at bestemmelser både skal gælde for små fonde som EHFF, AMIF og IBMF såvel som for større fonde som f.eks. EFRU og ESF.

Regeringen lægger vægt på, statsstøttere reglerne i en europæisk kontekst overholdes ved gennemførelsen af strukturfondene, herunder særligt, at der ikke gives støtte fra EU's fonde med relokationseffekter og at støtten skal være additional i forhold til nationale ordninger.

Regeringen lægger vægt på, at drøftelser vedrørende forordningen om fælles bestemmelser ikke foregriber forhandlingerne om den kommende finansielle ramme, idet regeringens hovedprioritet for MFF-forhandlingerne er at realisere et samlet udgiftsniveau svarende til 1,00 pct. af EU27's BNI.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.